

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

2013/2128(INI)

2.12.2013

ARVAMUS

Esitaja: tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Saaja: regionaalarengukomisjon

Nutivõrkude arendamise kohalikud ja piirkondlikud tagajärjed
(2013/2128(INI))

Arvamuse koostaja (*): Marita Ulvskog

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 50

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutaval regionaalarengukomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et nutivõrgud on sündinud tänu info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektori kasvavale olulisusele võrkude juhtimisel energeetikasektoris ning et nende sektorite vahel tuleb soodustada edasist koostööd ja sünergiat, pidades näiteks silmas raadiospektri tõhusat kasutamist kogu Euroopas ja aruka energia ülesandeid nn asjade internetis tulevikus; palub komisjonil võtta vajalikke meetmeid nutivõrkude sidusa ja tõhusa kasutuselevõtu ja käitamise tagamiseks; võtab teadmiseks tõsiseid küsimusi, mida kõnealune sünergia tekitab seoses andmekaitse, eraelu puutumatuse ja tariifide tõusuga ning sellega, et energიაvõrguettevõtjad võivad sattuda olukorda, kus neil tuleb osta andmeid telekommunikatsiooniettevõtelt, et täita oma põhiülesannet, milleks on tõhusa elektri jaotussüsteemi haldamine, hooldamine ja arendamine;
2. rõhutab, et taastuvate energiaallikate suurenev osakaal Euroopa elektrivarustuses muudab vajalikuks olemasolevate võrkude ja IT-taristu laiendamise, mistõttu on vaja rohkem teadus- ja arendustegevust ning kiiresti Euroopa standardeid;
- 3 rõhutab, et nutivõrkudel on palju kasutegureid, mis aitavad vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid, suurendada taastuenergia ja hajatootmise osa, tagada majapidamistele energiavarustuse kindluse, luua tingimusi elektrienergia tõhusaks kasutamiseks transpordisektoris, anda tarbijatele võimaluse kohandada oma tarbimist, et nad saaksid kasu kõige madalamatest hindadest ja säästaksid samas energiat, parandada energiatõhusust, hoida kokku elektrienergiat, vähendada kulukaid investeeringuid elektri nutivõrkudes, kasutades energiat väljaspool tippkoormuse aegu, ning anda hoogu ELi tehnoloogiauuendusele ja -arendusele ning julgustada ka tarbijaid muutuma tootvateks tarbijateks, kes toodavad oma energia ise ja müüvad ülejäägi tagasi turule või saavad elektrikrediiti, kasutades netomõõtmist; juhیب samuti tähelepanu asjaolule, et nutivõrkude arendamine ja kasutamine vähendab märkimisväärselt edastamisel ja jaotamisel tekkivaid energiakadusid; juhیب tähelepanu asjaolule, et võrgu automaatset ümberseadistamist saab kasutada selleks, et ennetada katkestusi või parandada neid (eneseparandamise võime); rõhutab seetõttu, kui oluline on võtta arvesse nende osatähtsust energia- ja keskkonnapoliitika ühisosas, kasutades ära õigusaktide ja olemasolevate eesmärkide üldist läbivaatamist ja ratsionaliseerimist;
4. rõhutab, et nutivõrkude kasutuselevõtt annab ka võimaluse suurendada ELi peamiselt VKEdest koosnevate elektri- ja elektroonikaseadmete tööstuse tehnoloogiapakujate konkurentsivõimet ja ülemaailmset tehnoloogilist juhtrolli;
5. juhیب tähelepanu asjaolule, et võrgutaristu, võrguhaldus ja turueeskirjad on praegu kohandatud fossiilkütuseid ja tuumaenergiat kasutavate elektri jaamadade vajadustele ja võimalustele, mistõttu uuemad tehnoloogiad – näiteks taastuenergia – on ebasoodsas konkurentsiolukorras;
6. kutsub komisjoni võtma meetmeid peamiste tõkete kõrvaldamiseks, milleks on näiteks koostalitluse ja standardite puudumine (standarditud isehäälestumine vähendaks kulusid ja

võimaldaks ka väikeste hajutatud energiaallikate (või väikeste hajutatud energiaallikate rakenduste) ühenduvust); ebakindlus uute arukate võrgurakendustega seonduvate rollide ja vastutuse osas; ebakindlus seoses kulude ja tulude jagamise ja seega uute ärimudelitega; tarbijate tõrjuv suhtumine katsetes osalemisse; Euroopas kehtivad regulatiivsed nõuded võivad osutada märkimisväärseks tõkkeks projektitulemuste kasutatavusele eri riikides;

7. rõhutab pakilist vajadust kõikidel võrgutasanditel uue, ajakohastatud, aruka ja paindliku energiataristu, eriti nutivõrkude järele, et võimaldada paindlikumat varu- ja tasakaalustamisvõimsust, sealhulgas individuaalseid mikrotootmisüksuseid ja salvestussüsteeme, uudset elektritarbimist (näiteks elektrisõidukid) ja nõudlusele reageerimise programme; rõhutab, et energiataristu arendamisel ja ajakohastamisel tuleb tagada põhivõrguettevõtjate tihedam koostöö ning kõikide sidusrühmade tugev, läbipaistev, koordineeritud ja õigeaegne kaasamine; peab tervitavaks seda, et Euroopa ühendamise rahastus on pandud suurt rõhku ühishuvi pakkuvatele aruka energia projektidele, avaldades samas kahetsust selle üle, et praegusesse kahe aasta loendisse lisati ainult kaks nutivõrgu projekti; rõhutab, et arvesse tuleb võtta nutivõrgu projekte elektri jaotussüsteemi tasandil; rõhutab, et taristuprojektid peavad vastama jätkusuutlikkuse ja konkurentsivõime kriteeriumidele ja olema aluseks terviklikule lähenemisviisile, mis tagab jaotusvõrguettevõtjate kaasamise; rõhutab samuti, kui oluline on arendada välja põhja-lõuna energiaühendused Vahemerel;
8. märgib, et pidev ebakindlus seoses arukate võrgurakenduste kasutamise ning kulude ja tulude jagamisega osalejate vahel on erainvesteeringuid piirav tegur;
9. rõhutab, et rahastamine etendab endiselt olulist osa erainvesteeringute suunamisel nutivõrkudega seotud teadus- ja arendustegevusse ja tutvustamisprojektidesse;
10. tuletab meelde, et suuremas osas stsenaariumidest, mis on kavandatud energia tegevuskavas aastani 2050, ei ole taastuvate energiaallikate hajatootmise nõuetekohane integreerimine teostatav ilma kohalike ja piirkondlike arukate elektri jaotusvõrkude arendamiseta, kuivõrd nad loovad teabeühenduse ja elektritoite ühenduse sotsiaal-majandusliku arengu kohalike piirkondade vahel, võimaldades kõnealuseid muutliku tootmisvõimsusega energiaallikaid paindlikult hallata ja luua vajalikud varuvõimsused, ning nõuab seetõttu suurema tähelepanu pööramist jaotusvõrkudele; rõhutab siiski, et nutivõrkude arendamise eesmärk on energia tõhus transportimine tootmiskohast lõppkasutuskohale; lisab siiski, et nutivõrkude lisandväärtus on seda tugevam, et nad reguleerivad laiemas, riigi, isegi Euroopa mastaabis elektrienergia nõudluse juhtimist sellel skaalal, võimaldades laienemise kaudu kasutada tarbimise kadumisel kuhjuvaid varusid (või tarbimisvarusid) rohkem, kui kohapealne tootmine on liiga väike (või liiga suur);
11. nõuab nutivõrkude arendamisel koostöö tegemist Euroopa, riiklikul ja piirkondlikul tasandil; on seisukohal, et nutivõrgud pakuvad olulist võimalust edendada innovatsiooni, teadus- ja arendustegevust, töökohtade loomist ja Euroopa tööstuse konkurentsivõimet kohalikul ja piirkondlikul tasandil, pidades eelkõige silmas väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid;
12. palub liikmesriikidel teha rohkem koostööd ja jagada CEERi foorumil parimaid tavasid riiklike jaotusvõrguettevõtjate reguleerimise kohta, võttes teadmiseks

jaotusvõrguettevõtjate korraldusliku mitmekesisuse, kus mõnedes liikmesriikides on ainult üks jaotusvõrguettevõtja ja teistes üle 800, julgustab liikmesriike tegema tihedamat koostööd; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles kokku leppima ühtse liigituse, et määrata kindlaks, kas organisatsioon on põhivõrguettevõtja, jaotusvõrguettevõtja või ühendettevõtja;

13. kutsub komisjoni üles hindama, kas kooskõlas kolmanda energia siseturu paketiga on vaja esitada ettepanekuid nutivõrkude arendamise ja edendamise kohta, mida komisjon peab tagama tõhusate meetmetega, kuna see võiks järjest enam võimaldada rohkemate turuosaliste kaasatust ning suurendada võimalikku koostoimet telekommunikatsiooni- ja energiavõrgu kasutamise, arendamise ja hooldamise vahel; rõhutab siiski, et need ettepanekud tuleks integreerida tõhustatud reguleerivasse raamistikku komisjoni kehtestatud põhimõtete kohaselt;
14. kutsub komisjoni üles astuma samme nutivõrkude kasutuselevõtu kiirendamiseks ja keskendumise järgmistele aspektidele: investeringute ja rahaliste stiimulite ergutamine selles valdkonnas; tehniliste standardite väljatöötamine; tarbijatele andmekaitse tagamine; õigusraamistiku kehtestamine, millega reguleerida arukate võrkude kasutuselevõtuks stiimulite pakkumist; avatud ja konkurentsivõimelise jaeturu tagamine, mis toimib tarbijate huvides; pideva toetuse andmine tehnoloogiate ja süsteemide uuendamiseks;
15. tuletab meelde, et nutivõrgud ei tohiks tekitada tarbijatele finantskohustusi ega ettevõtetele regulatiivset koormust, vaid peaksid olema neile kasuks, pakkudes täpset, läbipaistvat, kasutajasõbralikku ja hõlpsalt kättesaadavat teavet, mis annab neile võimaluse korraldada tõhusalt oma energiatarbimist ja -tootmist, ning rõhutab, et energia kokkuvõtteid peab kajastuma nende lõpparvetel; märgib, et võrkude kasutamise tariifidega juhitakse kasutajate otsuseid, mistõttu võib kasutada kohandatud hinnasignaale, et kiirendada ja koordineerida üleminekut energiavaldkonnas;
16. rõhutab, et nutivõrkude ülesanne on võimaldada kahesuunalist suhtlemist elektritootjate ja tarbijate vahel; toonitab, et väga tähtis on, et isikuandmed, kaasa arvatud eraelu ja isikuvabadusi puudutavad andmed, oleks hästi kaitstud ja tarbijatele vajalik teave kergesti kättesaadav; märgib, et arukad arvestid aetakse sageli nutivõrkudega segamini ja et nutivõrk annab lisaks tarnekindlusele võimaluse arukama energiaturu tekkeks, tuues kaasa paradigma muutuse energia tootmise ja tarbimise viisis; nõuab selle valdkonna põhjalikumalt hindamist ning andmekaitse ja eraelu puutumatusse täiendavat uurimist;
17. rõhutab, et arukate arvestisüsteemide paigaldamisel on vaja parandada andmekaitset ning eraelu puutumatusse seotud õigusakte ja tavasid; rõhutab, et nutivõrkude toimimise ja kasutuselevõtu vältimatu eeltingimus on andmekaitse ja andmete puutumatusse tagamine kõikide võrguga ühendatud üksikisikute ja majapidamiste jaoks; rõhutab, et kogutud andmeid tohib kasutada ainult elektri tarnekindluse tagamiseks; kutsub liikmesriike üles jõustama andmekaitse eeskirjad ja toetama üksikisikute õigusi selles valdkonnas;
18. palub komisjonil anda välja täiendavad suunised nutivõrkudega seotud isikuandmete ja isikustamata andmete kasutamise kohta, pidades silmas andmekaitset käsitlevaid läbivaadatud ELi õigusakte, ja leppida kokku eeskirjad selle kohta, kuidas jaotusvõrguettevõtjad, tarnijad või muud äriettevõtted kõnealuseid andmeid omavad ja haldavad;

19. nõuab tungivalt, et liikmesriigid ning piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused lisaksid ja loovad investeermiseks IKT-lahendustesse, nagu nutivõrgud, rahalisi stiimuleid, et luua tootvate tarbijate turg;
20. rõhutab, arvestades nutivõrkude tehnilist laadi, kui tähtis on teavitada ja harida kasutajaid, et tootjad ja tarbijad saaksid teadlikuks võimalustest, mida need võrgud pakuvad, eriti seoses arukate arvestitega; rõhutab, et teadlikkust tuleb suurendada noorte hulgas haridusprogrammide kaudu, pöörates tähelepanu keskharidust ja kutseharidust omandavatele õpilastele.
21. juhib tähelepanu algatustele, millega EIT tegeleb teadmis- ja innovaatikakogukonnas InnoEnergy ja mille sisuks on teadus- ja arendustegevus nutivõrkude ja kõnealuse sektori spetsialistide koolitamise valdkonnas; juhib sellega seoses samuti tähelepanu piirkondlike innovatsioonisüsteemide loomise uuele ulatusele, mida EIT toetab perioodil 2014–2020;
22. märgib, et mõnedes liikmesriikides kannatavad maapiirkonnad elektrikatkestuste ja muude probleemide tõttu, mida põhjustavad mitteküllaldaselt hooldatud võrgud või ebapiisavad investeeringud; palub komisjonil hinnata konkreetseid meetmeid, millega tagatakse nutivõrkude jõudmine maapiirkondadesse; märgib siiski, et piirkondades, mis ei ole nutivõrkude kasutuselevõtul tõenäoliselt prioriteedid, tuleks jätkata energia alustaristu ajakohastamist ja hooldamist;
23. tuletab meelde Euroopas arukate võrkude kasutuselevõttu toetavat 2011. aasta standardimismandaati, mis pidi lõpetama oma töö 2012. aastal; kiidab heaks nimetatud mandaadi alusel tehtud edusammud, kuid rõhutab, et tööd on vaja jätkata; palub komisjonil suhelda standardimisasutustega, et kiirendada nende töö lõpuleviimist ja anda vajaduse korral uus mandaat;
24. märgib, kui oluline on vähese CO₂-heitega majanduse temaatiline suunitlus, mille poole püüeldakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide abil ning mille tulemusel investeeritakse 20% rahalistest vahenditest energiaalasesse üleminekusse, keskendudes nutivõrkudele.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	28.11.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 51 -: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Jan Březina, Giles Chichester, Jürgen Creutzmann, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Glante, Robert Goebbels, Fiona Hall, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Salvador Sedó i Alabart, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Catherine Trautmann, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Rachida Dati, Roger Helmer, Jolanta Emilia Hibner, Gunnar Hökmark, Ivailo Kalfin, Seán Kelly, Holger Krahmer, Werner Langen, Zofija Mazej Kukovič, Alajos Mészáros, Markus Pieper, Vladimír Remek, Silvia-Adriana Ţicău
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Carl Schlyter